

20 ביולי 2026

לכבוד	לכבוד
השופט נעם סולברג	גב' מירי רגב
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	שרת התחבורה והבטיחות בדרכים
לכבוד	לכבוד
עו"ד גלי בהרב-מיארה	עו"ד דין ליבנה
היועצת המשפטית לממשלה	מ"מ מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

שלום רב,

הנדון: ניסיון אסור ופסול לשיבוש הגעת רבבות אזרחים ישראלים ליום הבחירות

הרינו לפנות אליכם בעקבות דיווחים אודות ניסיונם של בכירים במשרד התחבורה לסכל את הגעתם של ישראלים ארצה לקראת הבחירות לכנסת באמצעות טיסות שכר, וזאת בשל אינטרסים פוליטיים זרים. ניסיון לשלול מאזרחים ישראלים את זכותם להיכנס לארץ ולבחור, באמתלה לוגיסטית כזו או אחרת, לא כל שכן על רקע הערכת נטייתם הפוליטית, הוא בלתי חוקתי. לפיכך, נבקשכם לפעול בבהילות לבלימת כל יוזמה המיועדת לפגוע באפשרות של אזרחים ישראלים להגיע ארצה לצורך הצבעה בבחירות, תהא נטייתם הפוליטית אשר תהא. עוד נבקשכם לפעול על מנת להבטיח, כי אזרחים ישראלים יוכלו להיכנס לישראל בסמוך למועד הבחירות. נפרט:

1. בימים האחרונים התפרסם, כי גורמים במשרד התחבורה מקיימים דיונים פנימיים במטרה למנוע או לצמצם את הגעתם של אזרחים ישראלים לישראל בסמוך ליום הבחירות. זאת, בין השאר, באמצעות הגבלת ההגעה לארץ בטיסות שכר על ידי צמצום רצועות הזמן ("סלוטים") המוקצות לנחיתות מטוסים, או על ידי הגבלת מספר החניות למטוסים בנתב"ג (יוסי ורטור, "מקור: בכירים במשרד התחבורה דנים באפשרויות לצמצם הגעת ישראלים מחו"ל לבחירות", **הארץ** (15.7.2026)).

2. כידוע, הבחירות הקרובות לכנסת יערכו ביום 27.10.2026. בניגוד למדינות אחרות, ישראל אינה מאפשרת לאזרחיה שאינם שוהים בישראל להצביע בבחירות, אלא במקרים חריגים המנויים בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: **חוק הבחירות לכנסת**). לפיכך, אזרחים ישראלים שוהים בחו"ל בזמן הבחירות ומעוניינים לממש את זכותם הדמוקרטית לבחור נדרשים להתייצב בה באופן פיזי ביום הבחירות. כיום, ולפי הערכות שונות, שוהים בחו"ל מאות אלפי אזרחים ישראלים בעלי זכות הצבעה, ורבים מהם מבקשים להגיע ארצה ולהצביע בבחירות הקרובות.

3. נזכיר את המובן מאליו: הזכות לבחור היא זכות יסוד חוקתית, המעוגנת בסעיף 5 לחוק יסוד: הכנסת, והיא מהותית לכינונה של חברה דמוקרטית המכבדת זכויות אדם: "הזכות לבחור היא מהזכויות החשובות בחברה דמוקרטית. היא נמנית על סימני ההיכר היסודיים ביותר של חברה כזו. [...] מנעת מאזרח לבחור, ופגעת בזכותו להשתתף בעיצוב פני החברה והשלטון. זכות

הבחירה עומדת בליבת הזכויות שבין אדם למדינה" (בג"ץ 1107/21 שמש נ' ראש הממשלה פסקה 1 לפסק דינו של השופט הנדל (17.3.2021) (להלן: עניין שמש); עוד ר' בעניין הזכות לבחור: בג"ץ 2757/96 אלראי נ' שר הפנים פ"ד נ(2) 18, 24-25 (1996); בג"ץ 360/09 רכס נ' שר הפנים, פסקאות 14-15 לפסק דינה של השופטת פרוקציה (19.1.2009)). הפרעה לבחור להצביע אף עשויה לעלות כדי עבירה פלילית שדינה שנתיים מאסר (ר': סעיף 119 לחוק הבחירות לכנסת).

4. כאמור, הזכות לבחור הינה זכות יסוד העומדת לכל אזרח ישראלי, והיא עומדת בעינה גם אם העתיק את מגוריו למדינה אחרת. משכך, מימושה כרוך לא אחת במימוש זכותם החוקתית של אזרחים ותושבים ישראלים להיכנס למדינת ישראל (סעיף 6(ב) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו). פגיעה בזכות הכניסה לישראל תיתכן אך ורק בחוק, או מכוח הסמכה מפורשת בחוק, ועליה להלוך את ערכיה של מדינת ישראל, להיות לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש (סעיף 8 לחוק היסוד).

5. בשנת 2021 נפסק, כי תקנות שעניינן הגבלת מספר הנוסעים הנכנסים לישראל ביום על רקע נגיף הקורונה אינן חוקתיות, ודינן בטלות, בין היתר, משום הפגיעה הצפויה בזכות לבחור ולהיכנס לישראל, ונוכח מועד הבחירות המתקרב והחשש כי יימנע מאזרחים ישראלים להגיע ארצה בזמן (עניין שמש, פסקאות 20-22 לפסק הדין של הנשיאה חיות).

6. מכאן, שהצבת חסמים בפני הגעתם של אזרחים ישראלים לישראל בסמוך למועד הבחירות עולה כדי שלילה אסורה של זכותם החוקתית של אלפים רבים של אזרחים ישראלים להיכנס לישראל ולבחור בבחירות לכנסת, וזאת ללא סמכות או הצדקה. אי-החוקיות שבמהלך זה מתעצמת נוכח הדיווחים על כך, שהרקע לבחינה במשרד התחבורה הוא שיקולים פוליטיים זרים – למנוע מרבבות אזרחים ישראלים להצביע משום נטייתם הפוליטית המשווערת, המנוגדת לעמדת הממשלה המכהנת. מדובר בשימוש אסור בסמכות שלטונית.

7. יש לציין כי אף ללא הדיווחים על קיומם של שיקולים זרים העומדים בבסיס המהלך, אין בשיקולים בירוקרטיים או לוגיסטיים (כגון מחסור במקומות חנייה או "סלטים" למטוסי שכר) כדי להתיר פגיעה בזכותם של מצביעים ישראלים להגיע לישראל ולהצביע. נהפוך הוא: אף אם קיימים אתגרים כאלו ואחרים, על המדינה לעשות את מרב המאמצים על מנת להבטיח, כי כניסתם לארץ של כל האזרחים המבקשים להצביע בה תותר, ללא הפרעות: "ההשקעה, של משאבים אנושיים וכספיים, אינה בגדר מותרות, אלא בגדר מילוי תפקיד הוועדה – הבטחת זכות היסוד של כל אזרח ישראלי בן שמונה עשרה ומעלה לבחור. כך ראוי לפעול בתוך המדינה – ובשינויים הנדרשים, גם מחוץ לגבולותיה" (עניין שמש, פסקה 6 לפסק דינו של השופט הנדל).

8. נוכח האמור, נבקש כי תפעלו בבהילות לבלימת כל יוזמה המיועדת להגבלת יכולתם של אזרחים ישראלים להגיע ארצה לצורך הצבעה בבחירות, ותפעלו להבטחת כניסתם של אזרחים ישראלים למדינה בסמוך למועד הבחירות.

9. נודה על קבלת מענה מהיר.

בברכה,

אלזה בונייה, עו"ד

העתקים:

עו"ד יעל כהן, היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

מר שרון קדמי, מנכ"ל רשות שדות התעופה

עו"ד רון חלפון, היועץ המשפטי של רשות שדות התעופה